

Tuschinski, Abraham

Abraham Icek Tuschinski is geboren in het Poolse Brzeziny op 14 mei 1886. Hij is een vermaard Joods-Pools-Nederlandse bioscoopexploitant, de oprichter van de Tuschinski-theaters.

1886-1942

Geboren Brzeziny (Polen)

Amusement

Bioscoopexploitant

Tuschinski besluit in 1904 samen met zijn vrouw te emigreren naar de Verenigde Staten, om zich daar als kleermaker te vestigen. Zoals gebruikelijk onder Oost-Europese emigranten, wil hij vertrekken vanuit de haven van Rotterdam waar de overtocht goedkoper is dan in Engelse of Franse havens. Terwijl Tuschinski wacht op het vertrek van het schip dat hem naar New York zal brengen, werkt hij als vestenmaker. Ook sticht hij, samen met zijn vrouw Mariem Ehrlich, Hotel Polski. Hij is hiertoe gemotiveerd aangezien de emigrantenpensions die hij aantreft geëxploiteerd worden door lieden die geen rekening houden met joodse gebruiken en voorschriften.

In 1911 opent hij de eerste van zijn vier Rotterdamse bioscopen: Thalia. In 1913 wordt hij de bedrijfsleider van Cinema Royal, dat hij een jaar later overneemt van Jean Desmet. Daarna volgen nog Scala en Olympia. Tien jaar later, op 28 oktober 1921, opent hij aan de

Regulierbreestraat in Amsterdam zijn beroemdste bioscoop, Theater Tuschinski, gebouwd in verschillende stijlen: Amsterdamse school, jugendstil en art deco. In 1923 opent hij zijn meest luxe Rotterdamse bioscoop: het Grand Theatre.

Op initiatief van Abraham Tuschinski en zijn zwager Herman Gerschtanowitz wordt door de toenmalige Bioscoopbond in 1927 de stichting Bio-Vacantieoord in het leven geroepen. De stichting collecteert tot in de jaren negentig in alle Nederlandse bioscopen. In 1928 opent hij in de Kalverstraat in Amsterdam het Roxy-theater.

Tijdens het bombardement van Rotterdam, op 14 mei 1940, verliest Tuschinski zijn Rotterdamse bioscopen. Theater Tuschinski in Amsterdam komt in Duitse handen en krijgt de (niet-Joodse) naam Tivoli. Tuschinski is tijdens de Tweede Wereldoorlog op 1 juli 1942 naar Westerbork gebracht en vervolgens naar Polen gedeporteerd. Hij is nog datzelfde jaar in Auschwitz vermoord.